

Schriftelijke vragen

(ex. Artikel 38 RvO)

Registratie:

Datum: 12 juni 2025

Aan de voorzitter van de raad,

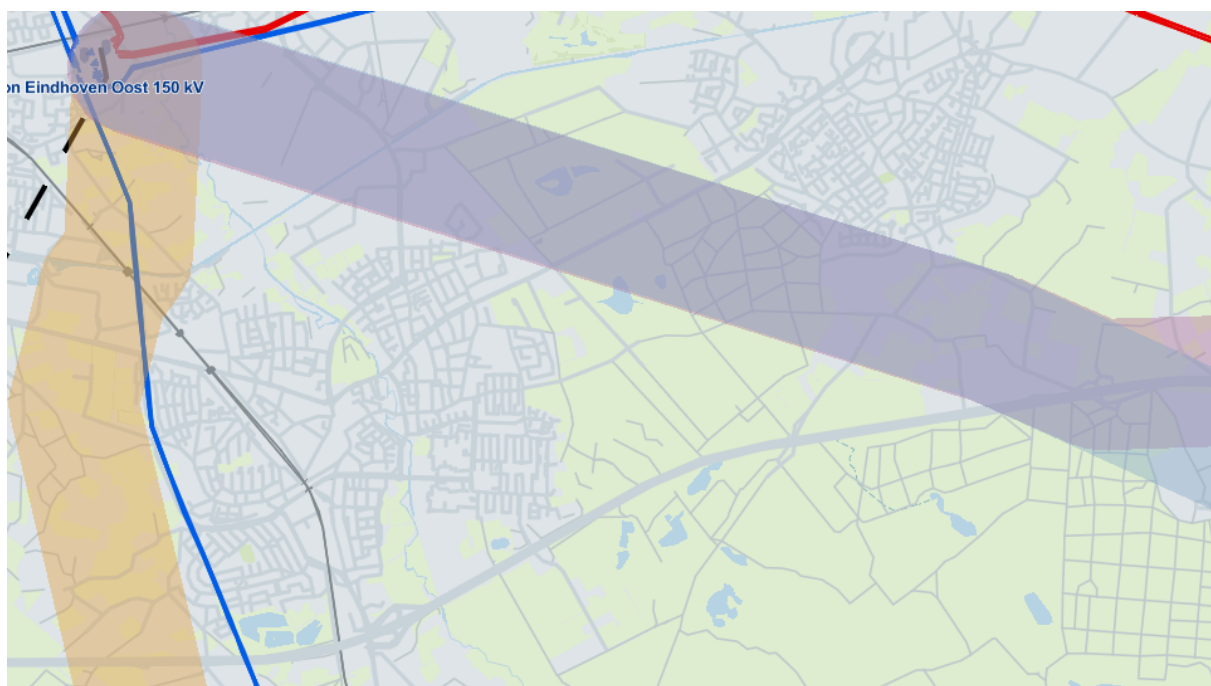
Stellers vragen:

Monica Leenders – VVD Geldrop-Mierlo & Paul Font Freide – CDA Geldrop-Mierlo

Onderwerp: Tracéverkenning Tennet – hoogspanning 380Kv

Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

Uit het Eindhovens Dagblad vernamen wij het voornemen van Tennet tot een tracéverkenning met 3 varianten. Twee van de zoekgebieden zijn “variant Oost” en “Variant Midden”. Op het grondgebied van onze gemeente lopen deze varianten gelijk op als paarse strook hieronder:

Het gekleurde gedeelte is het zoekgebied.

1. Bent u op de hoogte van de plannen van Tennet om te investeren in de hoogspanningsinfrastructuur binnen de gemeente Geldrop-Mierlo?

Ter inleiding

Op 5 juni is er een participatiebijeenkomst gehouden door TenneT en het ministerie van Klimaat en Groene Groei, over de mogelijke tracés voor nieuwe hoogspanningsleidingen tussen Maasbracht en Eindhoven. Ook vertegenwoordigers van onze gemeente waren hierbij aanwezig. Duidelijk was dat deze mogelijke routes (tracés) onze gemeente raken, in Mierlo of in Geldrop.

Totstandkoming tracés

Ten behoeve van de totstandkoming van de routes hebben TenneT en het ministerie van Klimaat en Groene Groei, eerst zelf een zeer uitgebreide analyse van het gebied gemaakt. Daarna is er bij de gemeenten info opgehaald over bebouwing, natuur en bijzondere aandachtspunten. Dat tezamen heeft uiteindelijk geresulteerd in de nu voorliggende tracés.

Gedeelde zorgen

Wat vaststaat, is dat de verbinding hoe dan ook onze gemeente zal raken, gezien de geografische ligging tussen de aansluitpunten. Juist daarom is het belangrijk dat de uiteindelijke tracékeuze zo min mogelijk schade toebrengt aan natuur, leefomgeving, cultuurhistorie en ruimtelijke ontwikkelkansen. Het college begrijpt en deelt daarom ook de zorgen over de mogelijke impact van de aanleg van een hoogspanningskabel door natuurgebieden zoals de Molenheide, de Mierlose bossen en Gijzenrooi. Deze gebieden zijn van ecologische, landschappelijke én recreatieve waarde voor onze gemeente en voor de regio.

Procedure van de Rijksoverheid

De procedure voor de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Klimaat en Groene Groei, in samenwerking met netbeheerder TenneT. Zij zijn verantwoordelijk voor het formele proces, de besluitvorming en de informatievoorziening naar inwoners en belanghebbenden. Dit gebeurt onder andere via informatieavonden, publicaties, officiële bekendmakingen en een digitale nieuwsbrief waarvoor men zich kan abonneren via de projectwebsite www.tennet.eu/nl/projecten/provincies/noord-brabant/netuitbreiding-380-kv-maasbracht-eindhoven.

Het college is dus op de hoogte van de netuitbreiding 380 kv Maasbracht – Eindhoven. Daarnaast zijn we ook op de hoogte van de ontwikkeling voor een nieuwe ondergrondse verbinding tussen Eindhoven Oost en Maarheeze.

2. Dit voornemen heeft tot veel onrust geleid bij buurten en wijken, met name in De Loo Mierlo en buitengebied Mierlo (Trimpert). Mogelijk meer maar daarvan zijn wij niet op de hoogte. Is het college ermee bekend dat er veel onrust heerst?

Zie antwoord op vraag 1.

3. De betrokken inwoners vragen zich af wat het college van B&W vindt van de mogelijke komst van een hoogspanningsmast door de gemeente. Kunt u de visie van het college toelichten tot de betreffende voorstellen?

Onze gemeente maakt deel uit van de RES, waarin wordt opgeroepen tot regionaal samenhangende keuzes voor duurzame opwekking, transport en opslag van energie. Een nieuwe hoogspanningsverbinding stelt de gemeente in staat om ruimtelijk en technisch bij te dragen aan deze regionale doelstellingen, voorzieningen te treffen voor toekomstige duurzame opwek- en gebruiksvormen en een functioneel en veerkrachtig energienet te garanderen voor inwoners en lokale ondernemers.

4. Er is eerder een mogelijkheid gegeven voor gemeenten om een zienswijze in te dienen. Waarom heeft u daar geen gebruik van gemaakt?

De eerdere mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze betrof het eerste formele onderdeel van het proces: het Voornemen en Participatieplan. In dat document werd het proces geschetst en de wijze waarop participatie georganiseerd zou worden, nog niet de inhoudelijke tracékeuze. Omdat wij ons konden vinden in de opzet van het proces en het participatievoorstel zagen wij op dat moment geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

5. Wij begrijpen dat indien voor Variant Oost of Midden wordt gekozen, dit tot gevolg heeft dat er een strook van 60 m rondom de masten en leidingen aan bomen wordt gekapt. Bent u daarmee bekend? Dit zou betekenen dat een groot deel van de Molenheide en de Mierlose bossen moet worden verwijderd. Wat vindt het college hiervan? Bent u het met ons eens dat dit te allen tijde moet worden voorkomen, zeker gezien we ons als groene gemeente in het stedelijk gebied profileren?

In de c-NRD staat opgenomen dat binnen de zakelijk recht (ZRO)-strook geen ruimte is voor hoge bomen. De ZRO-strook is doorgaans 35 meter uit het hart van de hoogspanningsverbinding dus in totaal 70 meter. Dit betreft dus wel een strook, maar niet een groot deel van deze bossen. Op sommige plekken is tijdens de aanlegfase tijdelijk meer ruimte nodig voor werkterreinen en werkwegen. In overleg met medeoverheden en grondeigenaren worden afspraken gemaakt over de herinrichting en het herstel van deze terreinen.

De effecten op houtopstanden worden in de plan-MER in beeld gebracht. Uit deze beoordelingen kan volgen dat mitigatie of compensatie nodig is. Daadwerkelijke uitwerking van mitigatie of compensatie volgt in de fase nadat gekozen is voor een voorkeustracé. In die fase wordt het definitieve tracé bepaald, waarbij mogelijke negatieve effecten voor omgeving (waaronder ecologie) zoveel mogelijk vermeden wordt door tracering en de locatie van de masten aan te passen. Daarbij wordt nadrukkelijk ook gekeken naar een andere invulling van de ZRO-strook waarbinnen nog steeds andere vorm van begroeiing mogelijk is.

6. Hoeveel meter afstand moet er worden gehouden tot bebouwing? En vanaf welk punt wordt er gemeten?

Er is geen vaste afstand die moet worden gehouden tot bebouwing. Door heel Nederland bevinden zich bouwwerken zoals woningen onder hoogspanningsverbindingen. Bij nieuwe projecten is het uitgangspunt om de ZRO-strook zo vrij als mogelijk te houden van bebouwing. Dat is helaas niet altijd mogelijk en in de meeste gevallen kan het bouwwerk dan wel blijven staan. Alleen in uitzonderlijke gevallen moet om veiligheids- of technische redenen het bouwwerk worden verwijderd. Uiteraard gaat TenneT daar eerst over in gesprek en worden eigenaren en gebruikers daar volledig voor gecompenseerd door TenneT.

Wel wordt het voorzorgbeleid gehanteerd. Uitgangspunt daarvan is dat zoveel als redelijkerwijs mogelijk is wordt voorkomen dat er nieuwe situaties ontstaan waarin mensen langdurig worden blootgesteld aan een magneetveldsterkte van 0,4 microtesla jaargemiddeld, of hoger. De standaard hoogspanningsmast van TenneT (Moldau) heeft een indicatieve magneetveldzone van maximaal 65 meter uit het hart van de lijn. Het gezondheidsrisico is onduidelijk omdat er nooit een oorzakelijk verband is aangetoond. Het advies is dus uit voorzorg, niet uit noodzakelijkheid. In de meeste gevallen is het haalbaar om nieuwe situaties van langdurige blootstelling aan 0,4 microtesla of hoger, te voorkomen, maar met name in het buitengebied, zal dit helaas niet altijd mogelijk zijn. Dit wordt in de komende fase onderzocht.

7. Bent u van plan om eigen onderzoek te laten doen naar de consequenties van de plannen op de belangrijke beleidsuitgangspunten van de gemeenteraad: zorg voor leefomgeving, zorg voor gezondheid, zorg voor kwetsbare natuur?

Vooralsnog zijn wij niet voornemens om een zelfstandig onderzoek te laten uitvoeren naar de mogelijke gevolgen van de hoogspanningsverbinding. De reden daarvoor is dat de formele verantwoordelijkheid voor het project, inclusief het onderzoek naar de effecten op gezondheid, leefomgeving en natuur, bij het ministerie van Klimaat en Groene Groei en TenneT ligt. Zij zijn verplicht om op basis van wet- en regelgeving (zoals de Wet milieubeheer en de Wet natuurbescherming) de relevante effecten in beeld te brengen via onder andere een milieueffectrapportage (MER).

Dat neemt echter niet weg dat wij als gemeente zeer scherp zullen blijven toetsen of deze onderzoeken volledig, transparant en zorgvuldig worden uitgevoerd, en of ze recht doen aan de lokale belangen. Wij zullen daarbij inbreng leveren vanuit onze beleidskaders, lokale kennis en zorgen uit de samenleving. Indien wij constateren dat bepaalde aspecten onderbelicht blijven, behouden wij ons het recht voor om aanvullende stappen te overwegen.

8. Op welke manier zullen de inwoners van onze hele gemeente en specifiek van de wijken in en rond het zoekgebied op de hoogte worden gehouden van ontwikkelingen? Waarom heeft het college de inwoners niet pro-actief en persoonlijk op de hoogte gesteld van de mogelijkheid tot het indienen van een reactie?

Zie inleiding en aanvullend:

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei is het bevoegd gezag en verantwoordelijk voor de participatie. De gemeenten adviseren zowel bestuurlijk als ambtelijk op het gebied van communicatie en ruimtelijke ordening. Zie ook het gewijzigde participatieplan www.rvo.nl/netuitbreiding-maasbracht-eindhoven. Tot en met deze fase is dit via de gebruikelijke manieren gecommuniceerd door het ministerie van KGG in de Staatscourant, dagbladen en lokale huis-aan-huis bladen. Naar mate het besluitvormingsproces vordert zal de communicatie ook gericht worden. Mensen kunnen

zich ook inschrijven voor een nieuwsbrief van TenneT: <https://www.tennet.eu/nl/projecten/provincies/noord-brabant/netuitbreiding-380-kv-maasbracht-eindhoven> (onderaan de pagina).

Afgelopen periode zijn meerdere informatiebijeenkomsten georganiseerd, waaronder ook een webinar die kan worden teruggekeken. Zie: www.rvo.nl/netuitbreiding-maasbracht-eindhoven

Omdat wij als gemeente het belangrijk vinden dat u goed geïnformeerd bent over deze ontwikkelingen hebben wij ervoor gekozen om de beschikbare informatie ook via onze gemeentelijke communicatiekanalen zoveel mogelijk te delen en te publiceren over de momenten waarop participatie mogelijk is. Ondertussen kunt u www.geldrop-mierlo.nl/energietransitie alle actuele informatie en links vinden die hierover beschikbaar zijn. Heeft u vragen? Dan kunt u via de website altijd contact opnemen TenneT, of met KGG als het gaat om gepubliceerde documenten en de procedure. Voor vragen over de lokale situatie kunt u terecht bij Vincent Rovers. Hij is te bereiken v.rovers@geldrop-mierlo.nl

9. Wilt u gemeenteraad en bewoners goed en gedetailleerd informeren over het besluitvormingstraject en de momenten waarop gemeente en betrokken burgers en bedrijven in de besluitvorming kunnen participeren?

Zie antwoord op vraag 8 en aanvullend: Voor uw raad geldt dat wij u actief op de hoogte zullen houden van de ontwikkelingen in het traject.

10. Op welke actieve wijze wilt u onze inwoners informeren en betrekken? Bijvoorbeeld door middel van een nieuwsbrief waar inwoners zich kunnen registreren en actief en uit eerste hand informatie kan krijgen rondom deze ontwikkeling.

Zie antwoord op vraag 8.

11. De termijn voor het indienen van een reactie verloopt op 26 juni. Dient het college ook een eigen reactie in en zo ja, welke bezwaren worden daarin meegenomen? Wij vinden dat het belang van onze inwoners er om vraagt dat het college ook van zich laat horen (naast de informele weg). In de visie kunnen onder andere de punten staan die via het stuuroverleg door onze gemeente zijn ingebracht of waar we veel waarde aan hechten.

De NRD geeft alleen aan hoe en op welke wijze de varianten worden onderzocht en beoordeeld. De NRD gaat nog niet inhoudelijk in op de omgevingsaspecten. Dit zal later terugkomen bij de milieueffectrapportage. Omdat wij van mening zijn dat in de NRD goed wordt aangegeven hoe het een en ander onderzocht gaat worden is er geen reden om reactie in te sturen.

12. Het gevoel leeft dat onze gemeente onevenredig wordt belast. Wij begrijpen via inwoners dat het laagvlieggebied van Peel en Maas zich uitstrekt tot in Mierlo en dat helikopters laag komen overvliegen. Is het college daarmee bekend? Hoe verhoudt zich dat tot het eventueel plaatsen van (hogere) hoogspanningsmasten in dezelfde zone?

Het college is hiermee bekend en gaat samen met de gemeenten die het aangaat hierop actie ondernemen.

Het ministerie van KGG en TenneT zijn hierover in contact met Defensie. Defensie breidt deze gebieden uit omdat ze binnen de huidige laagvlieggebieden veel beperkingen kennen door allerlei ruimtelijke ontwikkelingen. Daardoor worden binnen het huidige laagvlieggebied nu zeer specifieke gebieden overbelast. Door dit uit te breiden wordt dit breder verspreid en de overlast dus ook, net als op andere plekken in Nederland.

De komende periode worden de effecten in beeld gebracht. Dit staat hierover in de c-NRD: "Ten slotte onderzoeken we de effecten op defensie. Denk hierbij aan de effecten op militaire terreinen of laagvlieggebieden van defensie."

In het bestaande maar ook het uit te breiden laagvlieggebied is sprake van veel verschillende beperkingen op het laagvliegen. Zo bevinden zich in het bestaande laagvlieggebied ook bovengrondse hoogspanningslijnen. Een hoogspanningsverbinding is een beperking voor de mogelijkheden van Defensie in het laagvlieggebied. De helikopters zullen hiervoor omhoog moeten en dus op die plek niet laag kunnen vliegen. Eronderdoor mag niet vanuit veiligheidsoverwegingen. De voorkeur van Defensie zou dus waarschijnlijk zijn om dit zoveel mogelijk te combineren met andere beperkingen in het laagvlieggebied. Maar dat is slechts 1 belang van velen in dit gebied en dus geen doorslaggevend belang voor de locatiekeuze van de hoogspanningslijn.

13. Een hoogspanningstracé door onze gemeente zal ook gevolgen hebben voor toekomstige bebouwing, wat op gespannen voet staat met de schaalsprong. Met de commitment van college en raad om de schaalsprong aan te grijpen lijkt een dergelijk tracé het nog moeilijker te maken om geschikte woonlocaties aan te wijzen en toch het groen te behouden. Hoe kijkt het college hier tegenaan?

Het college herkent dat een mogelijk hoogspanningstracé door onze gemeente gevolgen kan hebben voor de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden, waaronder woningbouwlocaties. Dit raakt inderdaad aan onze ambitie voor de schaalsprong, waarbij we inzetten op groei mét behoud van groen en kwaliteit van leefomgeving. Een dergelijke ingreep kan de beschikbare ruimte verder onder druk zetten en maakt het ruimtelijk afwegen complexer. Juist daarom vinden wij het belangrijk dat het ministerie van Klimaat en Groene Groei bij de tracékeuze rekening houdt met onze lokale opgaven, waaronder de woningbouwopgave en landschappelijke inpassing. Wij zullen deze belangen actief onder de aandacht blijven brengen in het proces. Het college blijft zich inzetten voor een evenwichtige afweging tussen nationale energiebelangen en lokale ontwikkelruimte, maar vast staat dat onze gemeente de komende jaren voor een aantal ingewikkelde keuzen komt te staan die altijd een afweging vragen van (soms tegengestelde) belangen.

14. Heeft u een gedetailleerdere kaart waarin duidelijk te zien is waar het zoekgebied eindigt? De paarse streep is nu wat lastig te begrenzen.

Via de site van TenneT is een interactieve kaart te vinden. Hierbij de directe link: <https://experience.arcgis.com/experience/dee6792ee4ba45a2890b20f5fb9e7310>

De grens van het zoekgebied is richtinggevend, maar ook indicatief. Dat wil zeggen dat de grens niet op tientallen meters nauwkeurig is vastgelegd. Maar geen van de onderzoeksalternatieven ligt buiten het zoekgebied.

Ook voor de onderzoeksalternatieven geldt dat deze richtinggevend maar ook indicatief zijn. Het zijn op dit moment nog grove, brede lijnen. Het onderzoek in de komende fase levert informatie op om de onderzoeksalternatieven te kunnen beoordelen, maar ook informatie en inzichten om ze te kunnen verfijnen en optimaliseren.

15. In hoeverre wordt rekening gehouden met cultureel erfgoed zoals de lintbebouwing aan de Trimpert (boerderijen) en het Kasteel?

Cultuurhistorie is een onderzoeksonderwerp in de plan-MER en daarmee ook onderdeel van de belangenafweging bij de tracekeuze. Dit staat hierover in de c-NRD: "Bij het aspect cultuurhistorie beoordelen we het effect op beschermde stads- en dorpsgezichten, historische (steden)bouw en historische geografie. De effecten hierop worden bepaald op basis van gemeentelijke en provinciale cultuurhistorische waarden- en beleidskaarten. Deze worden aangevuld met ander relevant bronmateriaal."

16. Wij hopen dat het college dezelfde urgentie voelt om een reactie in te dienen en te lobbyen bij Tennet/het Rijk om een andere variant te kiezen waarbij onze gemeente niet wordt geraakt. Er zijn veel argumenten waarom variant West (evenredig aan de snelwegen) meer voor de hand zou liggen omdat groen en bebouwing daarmee minder of niet worden geraakt. In hoeverre lobbyed het college er voordat een andere variant dan Oost of Midden wordt gekozen?

Wat vaststaat, is dat de verbinding hoe dan ook door onze gemeente zal lopen, gezien de geografische ligging tussen de aansluitpunten. Juist daarom vinden wij het des te belangrijker dat de uiteindelijke tracékeuze zo min mogelijk schade toebrengt aan natuur, leefomgeving, cultuurhistorie en ruimtelijke ontwikkelkansen. Wij zijn actief in gesprek met TenneT en het ministerie van Klimaat en Groene Groei en brengen onze zorgen en aandachtspunten daar nadrukkelijk in.

17. Op welke wijze zult u zich inzetten om de kwaliteit van het groene hart van de Brainport en de buffer tussen de grote steden in samenwerking met de omliggende gemeenten te bewaken en waar mogelijk te versterken?

Het college erkent het belang van het groene hart van de Brainportregio en de rol van onze gemeente als groene buffer tussen de omliggende steden. Wij zetten ons actief in om deze kwaliteit te bewaken en waar mogelijk te versterken, samen met omliggende gemeenten en andere partners in de regio. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat een betrouwbare en toekomstbestendige energie-infrastructuur, zoals een nieuwe hoogspanningsverbinding, van groot maatschappelijk belang is. Juist daarom pleiten wij voor een zorgvuldige afweging waarbij zowel het belang van het energienet als de bescherming van natuur, landschap en leefomgeving volwaardig worden meegenomen. Bij elke stap in het proces blijven wij daarvoor aandacht vragen.

Toelichting:

Op donderdag 5 juni zijn wij aanwezig geweest bij een informatiebijeenkomst in de Weeffabriek over de Tennet hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht-Eindhoven. Daarbij hebben we vastgesteld dat in 2 van de 3 mogelijkheden deze hoogspanningslijnen midden door onze gemeente lopen, dicht bij de wijk de Loo. Daar maken wij ons zorgen over.

VVD en CDA zijn door inwoners betrokken in lokale initiatieven om een vuist te maken tegen de Variant Oost en Variant Midden zoals die nu voorliggen om de redenen genoemd in de vragen. Wij achten het ongewenst dat er een tracé door onze al volle gemeente komt lopen terwijl er alternatieven zijn. CDA en VDA begrijpen de noodzaak om de overstap van fossiel naar stroom vorm te geven en we realiseren ons dat dat ook vraagt voor een investering in een robuuste infrastructuur. Daar zal ook onze gemeente op onderdelen een bijdrage aan moeten leveren. Dat doen we ook al in de smalle verbindingstrook door Geldrop.

We maken ons zorgen over de belasting van onze groene gemeente en onze burgers door nieuwe hoogspanningsverbindingen. In de gemeente Geldrop-Mierlo hebben we gekozen voor een focus op handhaving van een stevige groene zone tussen de kernen. Ook de gezondheid van onze bewoners is een aandachtspunt. Daarom hechten we aan transparante besluitvorming. De positiebepaling van het college is voor ons belangrijk.

Indieners verzoeken het college om vóór de raadsvergadering van 23 juni tot beantwoording over te gaan zodat eventuele aanvullende vragen in die vergadering kunnen worden gesteld. Tevens roepen wij het college op om tijdig een reactie in te dienen op de huidige consultatie.

Datum beantwoording: 19 juni 2024

Antwoord: